

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-26; 2004-1-38 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 04-61/890-212
Karar Tarihi : 21.9.2004

10 A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: Gökşin KEKEVİ, Müge ÖZERCAN

C. BAŞVURUDA

20 **BULUNAN** : - İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.
Temsilcisi: Prof. Dr. Arif ESİN
Akaretler Sıraevleri S. Seba Cad. No:35
Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş. ile bayileri

30 **E. DOSYA KONUSU:** 1- İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan “münhasır yetkili satıcılık”, “yetkili satıcılık” ve “uygulayıcı bayilik” sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi.
2- İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.’nin bayilerine, 1.4.2004 – 31.5.2004 tarihleri arasındaki kampanya döneminde, nihai tüketicilere ve tali satıcılara uygulanacak satış koşullarını tavsiye etmesine ilişkin menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.2.2003 tarih, 2003 sayı ve 21.4.2004 tarih, 1999 sayı ile intikal eden başvurular üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 5 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 11.8.2004 tarih, 2003-1-26/MM-04-HGK sayı ve 11.8.2004 tarih, 2004-1-38/MM-04-HGK sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporları, 13.8.2004 tarih ve REK.0.05.00.00/160 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

50 - İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.’nin “münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi”ndeki, “Münhasır Yetkili Satıcı, bu

ürünlerin satışında İntema'nın Münhasır Yetkili Satıcılık Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından ... kaçınacaktır"; "yetkili satıcılık sözleşmesi"ndeki, "Yetkili Satıcı, Sözleşme konusu ürünlerin yeniden satışında İntema'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek uygulamalardan ... kaçınacaktır"; "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"ndeki, "Uygulayıcı Bayi, bu ürünlerin satışında İntema'nın Uygulayıcı Bayilik Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından ... kaçınacaktır" şeklindeki ifadelerin, 24.2.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Seramik kararında yer verilen 60 uygulamaya ilişkin tespitler de göz önünde bulundurularak, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleyeceği için 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nden yararlanamayacağı,

- "Münhasır yetkili satıcılık", "yetkili satıcılık" ve "uygulayıcı bayilik" sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun tam olarak sağlanabilmesi için İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin sözleşmelerdeki imza ve yürürlük tarihlerinin boş bırakılmaması hususunda ikaz edilmesi gerektiği,

70 - Rekabet etmeme yükümlülüğünü "süresiz" hale getiren, "münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 11/e; "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"nin ise 10/d maddesinde, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/b maddesine uygunluğu sağlayacak değişiklikler yapılması gerektiği,

- Aksi takdirde, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartlar bulunmadığından bireysel muafiyet verilemeyeceği,

80 - İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin bayilerine, 1.4.2004 – 31.5.2004 tarihleri arasındaki kampanya döneminde, nihai tüketicilere ve tali satıcılara uygulanacak satış koşullarını tavsiye etmesine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebinin esasen 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu; ancak bu uygulamanın 17.2.2003 tarihli bildirim konusunu teşkil eden sözleşmeler çerçevesinde yapıldığı göz önünde bulundurularak kabul edilemeyeceği

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

90 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği için 21.4.2004 tarihli bildirim formunda yapılan aşağıdaki ilgili ürün pazar tanımı¹ kabul edilebilir niteliktedir:

"Bildirim konusu anlaşmanın etkili olduğu ve Kurul'un bu bildirimini değerlendirirken esas alması gerektiğini düşündüğümüz ilgili ürün (hizmet) pazarı 'seramik sağlık gereçleri, kaplama malzemeleri, akrilik küvetler, yapı

¹ Bu tanım, 17.2.2003 tarihli bildirim formundaki ilgili ürün pazar tanımının özeti niteliğindedir.

100 *kimyasalları, armatür, banyo aksesuarı, banyo mobilyaları ve tamamlayıcı ürünlerin dağıtım pazarı'dır."*

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği için 17.2.2003 tarihli bildirim formunda yapılan aşağıdaki ilgili coğrafi pazar tanımı kabul edilebilir niteliktedir:

110 *"Kurul'un esas alması gerektiğini düşündüğümüz ilgili coğrafi pazar, bayilik sisteminin kapsamı dikkate alındığında Türkiye Cumhuriyeti sınırlarıdır."*

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin 17.2.2003 tarihli bildirimine konu olan Mühür Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nde şu ifadeler yer almaktadır:

"MADDE 6- MÜHÜR YETKİLİ SATICI'NIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

...

b) Satış

...

120 *Mühür Yetkili Satıcı, bu ürünlerin satışında İntema'nın Mühür Yetkili Satıcılık Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne hanel getirecek fiyat uygulamalarından ve Tüketici'nin zararına etkiler doğurabilecek her türlü uygulamadan kaçınacaktır. Sözleşme konusu ürünlerin tavsiye niteliği taşıyan satış fiyatları İNTEMA tarafından Mühür Yetkili Satıcı'ya iletilir."*

İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin 17.2.2003 tarihli bildirimine konu olan Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nde şu ifadeler yer almaktadır:

130 *"MADDE 5- YETKİLİ SATICI YÜKÜMLÜLÜKLERİ*

...

c) Yetkili Satıcı, Sözleşme konusu ürünlerin yeniden satışında İNTEMA'nın itibarına ve İNTEMA Kurumsal Kimliği'ne hanel getirecek uygulamalardan ve Tüketici'nin zararına etkiler doğurabilecek her türlü uygulamadan kaçınacaktır.

d) Sözleşme konusu ürünlerin tavsiye niteliği taşıyan yeniden satış fiyatları İNTEMA tarafından Yetkili Satıcı'ya iletilir."

140 İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin 17.2.2003 tarihli bildirimine konu olan Uygulayıcı Bayilik Sözleşmesi'nde ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"MADDE 5- UYGULAYICI BAYİ'NİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

...

b) Uygulamalı Satış

...

Uygulayıcı Bayi, bu ürünlerin satışında İntema'nın Uygulayıcı Bayilik Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne hanel getirecek fiyat uygulamalarından ve Tüketici'nin zararına etkiler doğurabilecek her türlü uygulamadan

150 kaçınacaktır. Sözleşme konusu ürünlerin tavsiye niteliği taşıyan satış fiyatları İNTEMA tarafından Uygulayıcı Bayi'ye iletilir..."

2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin "Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar" başlıklı 4. maddesi ile bu maddeye ilişkin olarak, "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz"da yapılan açıklamalar çerçevesinde, İntema'nın "münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"ndeki, "Münhasır Yetkili Satıcı, bu ürünlerin satışında İntema'nın Münhasır Yetkili Satıcılık Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından ... kaçınacaktır"; "yetkili satıcılık sözleşmesi"ndeki, "Yetkili Satıcı, Sözleşme konusu ürünlerin yeniden satışında İntema'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek uygulamalardan ... kaçınacaktır"; "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"ndeki, "Uygulayıcı Bayi, bu ürünlerin satışında İntema'nın Uygulayıcı Bayilik Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından ... kaçınacaktır" şeklindeki ifadeler, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleyeceği için 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nden yararlanamayacak niteliktedir.

170 İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin "münhasır yetkili satıcılık", "yetkili satıcılık" ve "uygulayıcı bayilik" sözleşmelerinin tamamında, alıcılara rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiştir. Bu nedenle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5. maddesinin "a" ve "b" bentleri çerçevesinde değerlendirme yapılmıştır.

"Münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 4. maddesinde, "yetkili satıcılık" ve "uygulayıcı bayilik" sözleşmelerinin ise 3. maddesinde yapılan sözleşmelerin süresine ilişkin düzenlemeler 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/a maddesine şeklen uygunluk taşımaktadır. Ancak raportörlerin talebi üzerine gönderilen imzalı sözleşme örneklerinin hepsinde imza ve yürürlük tarihlerinin boş bırakıldığı tespit edilmiştir. İlgili mevzuata uygunluğun tam olarak sağlanabilmesi için İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin sözleşmelerdeki imza ve yürürlük tarihlerinin boş bırakılmaması hususunda uyarılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

"Münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"nin "sözleşmenin sona ermesinden sonra yapılacaklar" başlıklı 11/e maddesinde, "münhasır yetkili satıcının, sözleşmenin sona ermesi veya feshi üzerine sözleşme kapsamındaki sır saklama ve rekabet yasağı hükümlerine uyacağı" düzenlemesi yapılmıştır. Benzer bir hüküm, "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"nin 10/d maddesinde de yer almaktadır. İntema'nın "münhasır yetkili satıcılık" ve "uygulayıcı bayilik" sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/b maddesine uygun hale gelebilmesi için, rekabet etmeme yükümlülüğünü "süresiz" hale getiren bu düzenlemelerde de değişiklik yapılması gerekmektedir.

Ayrıca tarafların başvurularında anılan sözleşmeye muafiyet tanınmasını gerektirecek nedenleri açıklamadıkları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartların varlığının tespit edilemediği anlaşılmış olup; bu

200 çerçevede alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesine de bireysel muafiyet tanınamayacağı kanaatine ulaşılmıştır².

21.4.2004 tarihli bildirim konusunu teşkil eden, İntema'nın 1.4.2004 – 31.5.2004 tarihleri arasındaki kampanya döneminde, bayilerinin, nihai tüketicilere uygulayacağı "12 ay taksit + %10 iskonto" ile "peşin %25 iskonto" ve tali satıcılara uygulayacağı "75 gün vade ve %27 iskonto" şeklindeki satış koşullarını tavsiye etmesinin ise 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu sonucuna varılmıştır.

210 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. 4054 sayılı Kanun'un 5. ve 8. maddelerinde belirtilen şartlar bulunmadığından, başvuruya konu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine ve bireysel muafiyet tanınamayacağına,

220 2. İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin "münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 6(b). Maddesindeki "*Münhasır Yetkili Satıcı, bu ürünlerin satışında İntema'nın Münhasır Yetkili Satıcılık Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından... kaçınacaktır*"; "yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 5(c). Maddesindeki "*Yetkili Satıcı, Sözleşme konusu ürünlerin yeniden satışında İntema'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek uygulamalardan... kaçınacaktır*"; "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"nin 5(b). Maddesindeki "*Uygulayıcı Bayi, bu ürünlerin satışında İntema'nın Uygulayıcı Bayilik Ağı'nın itibarına ve İntema Kurumsal Kimliği'ne halel getirecek fiyat uygulamalarından... kaçınacaktır.*" şeklindeki ifadelerin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleyecek olması nedeniyle, sözleşmelerin 230 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanamayacağına,

3. "Münhasır yetkili satıcılık", "yetkili satıcılık" ve "uygulayıcı bayilik" sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun tam olarak sağlanabilmesi için İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin sözleşmelerdeki imza ve yürürlük tarihlerinin boş bırakılmaması gerektiği konusunda uyarılmasına,

240 4. Rekabet etmeme yükümlülüğünü "süresiz" hale getiren, "münhasır yetkili satıcılık sözleşmesi"nin 11/e; "uygulayıcı bayilik sözleşmesi"nin ise 10/d maddesinde, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/b maddesine uygunluğu sağlayacak değişikliklerin yapılması gerektiğine,

5. Sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam

² 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı İGTOD ve 5.10.2001 tarih ve 01-47/483-120 sayılı Volkswagen kararları da bu duruma örnek teşkil etmektedir.

edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine,

- 250 6. İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.'nin bayilerine, 1.4.2004-31.5.2004 tarihleri arasındaki kampanya döneminde, nihai tüketicilere ve tali satıcılara uygulanacak satış koşullarını tavsiye etmesine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebinin esasen 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan

İkinci Başkan

Mustafa PARLAK

Tuncay SONGÖR

A. Ersan GÖKMEN

R. Müfit SONBAY

(izinli)
Murat GENCER

Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ

(raporlu)
Rıfki ÜNAL

Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI

M.Sıraç ASLAN

Süreyya ÇAKIN